

Scherzando...

REVISTA MUSICAL MENSUAL CATALANA ILUSTRADA

* REDACCIÓ
PLASSA DEL
VÍ - N.º 11 - 1.ª
GIRONA * *

En Agustí Coll Agulló

Guanyador del premi oferit per D. Ramón de Morenes (Marqués de Grigny) als Jochs Florals de Reus per sa hermosa «Catalanesca» fantasia per Banda sobre motius catalans

SUSCRIPCIÓ: Un any 3 pessetas

Número solt 30 Céntims

Agustí Coll Agulló

El notable music qual retrat honra avui nostres pàgines es fill de la xamosa ciutat de Mataró, ont comensà sos primers estudis tinguent per mestre al Reverent Gaspar Collell, de la Escola Municipal.

Demostrà tot seguit gran disposició pel difícil art, guanyant els primers premis en tots els cursos.

Après, com tots els que senten nobles impulsos de perfecció, passà a estudiar *armonia* amb el gran mestre català n' Enric Morera y més tart l' *insirumentació* amb en Varela Silvari. Actualment en Coll Agulló es mestre de la Escola d' Arts y Oficis. Son género predilecte es el choral, havent sigut director de diferents societats corals a les que ha inculcat l' avenç artístic propi de nostre renaixement, fentles sortir del rutinisme pera dotarles d' un repertori modern y escullit.

Ell es el primer que ha fet sentir per la *Costa de Llevant* les composicions corals dels mestres catalans Morera, Vives, Nicolau, García-Robles, Marraco, Pahissa, Borràs de Palau,.. etz. y les dels estrangers Wagner, Mendelsshon, Grieg, Otto, Sassus Gavaert, etz.

Al iniciar a Barcelona l' Orfeó Català y Catalunya Nova el moviment choral popular el mestre materoní va fundar el Catalonia — seccions d' homes y nois— que 's dedicà quasi exclussivament al genre popular, mereixent grans elogis y una invitació d' en Morera pera donar, junt amb el Catalunya Nova uns quants concerts en el Tívoli de Barcelona.

Més endevant am la cooperació d' aquets elements y amb els d' un altre societat choral anomenada La Palma, que també dirigia en Coll Agulló, va fundar l' Orfeó Materoní am tres seccions —senyoretas homes y nois— sent director de la dita entitat per espai de dos anys y deixant un repertori de més de trenta pessas.

Com a compositor té una porció de cançons pera piano y també moltes pessas corals les quals han fet sentir l' Orfeó Materoní, la Capella Catalana y l' Orfeó Gracienc.

No es la composició que publiquem la primera de aquest mestre, premiada, doncs estudiant amb en Morera ja li fou premiada en un certam de Barcelona una pessa a cinc veus que li valgué moltes felicitacions dels mellors mestres.

Si l' espai y la índole de nostra revista ho permetés podríem dirne quelcóm més del Sr. Coll Agulló pero creíem que ni ha suficient pera que nostres llegidors puguin apreciarlo en lo que val.

B. S.

El martiri de Mozart

(De la REVISTA MUSICAL CATALANA.)

A través la llegenda, així com en tots els retrats, en Mozart ens apareix somrient, content de viure, bo y ab una mica de malicia als ulls. En el seu semblant amable, cap senyal de lluita ni de sofriment. Fins en el Mozart de trenta-quatre anys pintat per en Tischbein, a Mayence, un any abans de la seva mort, es a dir, a l' hora de les més terribles miseries, cap revolta, cap engunia, res, ni'l més petit reflexe de dolor intern. Fins al darrer día, la serenitat queda sent la dominant d'aquesta extraordinaria fesomía d'artista. No obstant, cap home tingué tants motius com ell pera considera se desgraciat. No n'hi hagué pas cap que pugués com ell, penosament, un més terrible calvari.

Tothom sab que l'infantesa d'en Mozart, així com la seva primera joventut, foren pera ell un seguit de triomfs. Infant prodigi y verament portentós, se vegé arreu festejat, aclamat. Més, oh crudel ironía!, fou a l' hora en que'l seu geni esclatà quan l'entusiasme envers ell comensà precisa-

ment a refredarse. A mida que l'artista creix, el públic li gira les espatlles, y en Mozart veu les seves obres del tot desconegudes, al menys del gros públic; y això fins a un tal punt que no arriba jamay a obtenir aquell èxit definitiu, absolut, que fa popular a l'artista tot assegurantli l'existència.

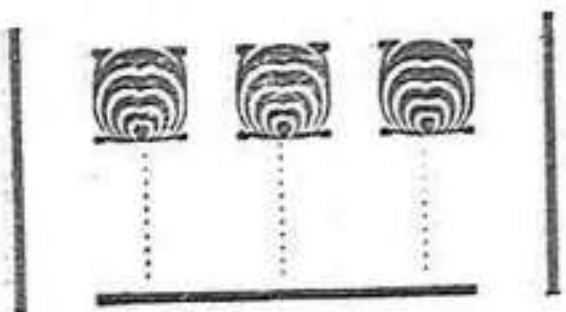
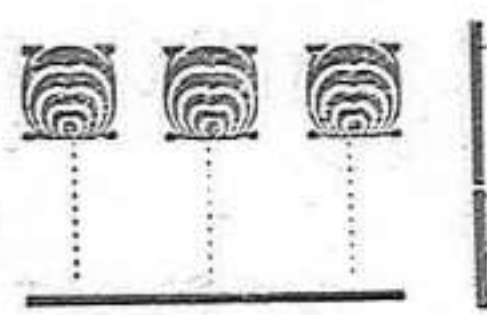
Ja es una ben trista cosa, per un home d'aquesta importància, veures la seva obra incompresa. Però, quan pitjor encara es aquest mal si'ls seus en sofreixen y si no arriba ni a assegurarlos tant solament lo necessari! Apilotar les mellors obres y veure, en cambi, la seva esposa y els seus infants condemnats a tota classe de privacions, no es axò una ben terrible y ben crudel desgracia? Y no som encara sinó al comensament d'aquest llarg y horrible martiri.

Després del mitjà èxit de *Les Noces* y de *Don Juan*,—veritables desastres desde'l punt de vista purament pecuniari,—una enfermetat greu de Constància, sa muller, fou pera Mozart el comensament de les grans lluites. El metje ordenà les aigües de Bade; però's necessiten diners! Aont trobarlos? Es inútil que'l pobre artista truqui a totes les portes: cap se li obra. Editors, amics acomodats, tots fugen. Tots no, no obstant, car veusaquí que un humil mestre d'estudi de Bade ofereix la seva casa y la seva taula. No s'ha ja dit que es sempre la pobresa la qui ve a ajudar a la miseria? An aquest excelent home Mozart dedicà'l seu *Ave Verum*. Recordem, honrem el nom oscur de l'Stoll. No s'hauria d'inscriure jamay en cap programa l'admirable motet sense acompanyarlo de la gloriosa dedicataria: *A Stoll, Mozart agrahit*. Respecte a l'editor a qui'l músic s'havia dirigit, apurat, ¿sabeu lo que li va respondre, tot trayent de la seva butxaca dos ducats (una caritat)? «Feu música més fàcil: se vendrà més fàcilment». A lo qual Mozart respongué, sense vivesa: No'm queda sinó morir de fam.» No era, en efecte, sinó qüestió de temps.

Heus-aquí potser un raig de llum en aquest cel tant negre... Pera qualsevol altre això seria la tranquil·litat definitiva, la pau, la salvació. El lloc de mestre de capella de l'Emperador es vacant. Mozart el demana. El donen an en Salieri, que ja tenia una colocació forsa respectable, que abandona, y que bastaria a l'autor de *Don Juan*. En Umlauf es preferit. Mozart té encara una esperança: els infants de la familia imperial tenen ja l'edat a propòsit pera comensar els estudis. Humilment, el mestre solicita l'empleu de professor. L'Umlauf se li posa encara al davant. Encara queda a Mozart una darrera esperança, y el pobre mestre s'hi aferra ab energia, car jamay se desespera y la seva forsa moral es tan ferma com el seu infortuni. S'han de fer a Francfort sobre'l Mein grans festes musicals pera celebrar el coronament de l'emperador Leopold II. Si pot obtenir que li confin an ell l'organització de tot això, està salvat. Prefereixen an en Salieri. El mestre's contentaria ab un segon lloc: el donen a l'Umlauf. Doncs que'l prenguin com a músic d'orquestra, violí, timbaler... No's queixarà pas! En Salieri no's digna ni respondre.

Sense recursos y perduda ja tota esperança, el pobre mestre's resigna a reprendre altra vegada, als 34 anys, les *tournées* d'altres temps. Y això es forsa desagradable quan s'es ja l'autor de tantes meravelles. Però s'ha de viure y mantenir als seus. Més, y no cal pas oblidarho, es necessari deixar encara a la seva muller un xic de diners pera esperar el seu retorn. Què fer? Empenya a un usurer les seves joyes,—rellotges y tabaques,—que li foren donades pels sobirants durant sa gloriosa infantesa. Li'n prometen 1.000 florins. A l'últim moment l'abominable usurer no n'hi dóna sinó 500, redactant així'l rebut: «1.000 florins, dels quals 500 en diferents articles». Es precis sometes, y el pobre gran home, abatut, y víctima ja del mal que havia de portarlo a la tomba, arriba a Francfort, aont se precipiten els aficionats àvits tots d'espectacles y de fruit de les esmentades festes del coronament. No's fa cap cas del que ja no es un infant prodigi, y després d'inútils esforços, en Mozart se decideix a probar fortuna en qualsevol altre lloc. Mayence, Munich, Mannheim el veuen passar ab indiferencia. Es necessari fugir. Ja a casa seva, després d'un fracàs complet, dirigeix als magistrats municipals de la ciutat de Viena una sollicitud forsa insistent demanant el lloc de suplent de mestre

de la capella de la Catedral, qui's trobava allavors precisament en l'impossibilitat de sortir, víctima de la seva edat y de la malaltia. Aquesta vegada es, per fi, atès. Però espereu lo que segueix: es nomenat suplent, sí, però a *títol gratuït*... ab promesa de successió... Alguns mesos més tard el vell Hoffmann enterrava al que havia de ser el seu successor.

Veus-aquí, en fi, ab *La Flauta màgica*, el triomf esperat, el gran èxit pecuniari... Malhauradament no es pas en Mozart qui cobra els diners. *La Flauta màgica* va ser pera l'empresari Schikaneder, menassat de quiebra, la sort y la fortuna: Cedint an el seu bon cor, en Mozart havia consentit en posar la seva divina música al servei del més dolent dels poemes, y l'obra triomfà per complet. Però's donà'l cas de que mentres les caixes d'en Schikaneder s'omplien,—l'èxit sent aquesta vegada durable, universal,—en Mozart no guanyava ab la gloriosa aventura no més que un centenar de florins, que no cobrà, per altra part, segons creuen alguns.

Vensut, havent ja perdut totes les seves forces, an en Mozart no li quedà altre remey que morir... M'enganyo: encara ha d'escriure una darrera obra mestra, aquest meravellós *Requiem*, que la seva mà, ja ben feble, escriu sobre'l llit de mort... y que deixa inacabat.

Per una suprema ironia, es quan comensa aquesta llarga y crudel agonia que la sort se decideix a somriureli. Un cercle de grans senyors hongaresos li ofereix una pensió de 1.000 florins amb la sola condició de que continui escrivint les seves obres de mestre. L'Angleterra se sent encara més generosa, y heus-aquí que, desde Londres, en Da Ponte, l'autor del poema de *Don Juan*, li escriu que'ls anglesos volen tenirlo entre ells. Que vingui ben aviat. Li asseguren, anticipadament, una posició magnífica.

Es massa tart! Sense la més petita amargor, ab aquella prodigiosa serenitat hont s'hi barreja tant solament un xic de melangia,—y encara ben resignada,—en Mozart respon an en Da Ponte, y aquestes son les darreres paraules que sortiren de sa ploma: «Voldria seguir vostre consell, però sento que la meva darrera hora es ja arribada. Toco'ls límits de la vida: vaig a morir abans d'haver fruit del meu talent, y, no obstant, la vida es tant bella y la meva carrera se'm presenta ara tant bé! Malhauradament no podem cambiar nostre destí. Ningú governa la seva sort y jo haig de terminar el meu himne funerari, car no vull deixar la meva obra inacabada.»

D'una mà febrosa escriu el *Lacrymosa* del *Requiem*, confident de les seves darreres penes, y la ploma no s'atura sinó ab el darrer sospir.

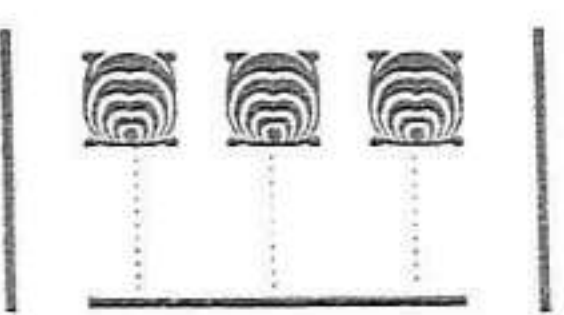
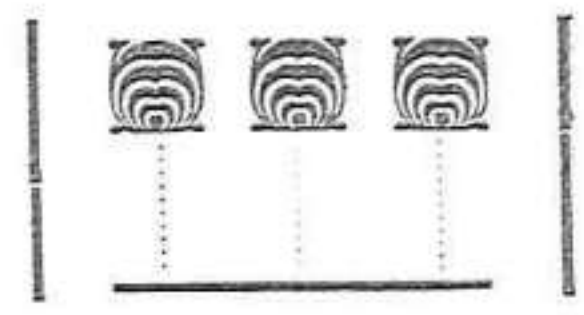
La mort! Pera tothom es el repòs: pera alguns desconeguts es l'hora de la reputació. Però no: l'adversitat persegueix an en Mozart fins més enllà de la tomba.

Deixava a la seva viuda en una situació deplorable: 200 florins pera satisfer 3.000 florins de deutes,—dels quals 2.500 no més que al farmacèutic.—Quin paper fan aquí'ls que pretenien ser amics seus,—alguns d'ells són rics, no obstant,—y que, després d'haver deixat morir de gana al gran artista, permeten que l'enterrin com un miserable! Y encara no hem arribat a la fi.

El día de l'enterrament, Constanca es al llit, malalta, com de costum. Els infants són massa joves pera assistir a la cerimonia. Arriben els enterradors: tothom se'n va cap al cementiri.

Quants acudeixen a la cita fúnebre en aquest jorn trist de Desembre de 1791? Sis, entre'ls quals el dubtós Salieri. S'encaminen vers el cementiri ab un temps terrible. El cel s'ha endolat y una tempestat de neu cau sobre la comitiva. Y heus-aquí que, a cada cantonada, covardament, els amics desapareixen, l'un darrera l'altre... de tal manera, que a l'arribar, els enterradors, ja tots sols, se miren ab certa axtranyesa. Havent faltat els diners pera comprar un tros de terra, se llença a la fossa comú la gloriosa despulla... y tot està llest.

Alguns dies després, Constanca, quasi ni curada encara, corre al

A mas Seixeples Rosalia y Pilar Barrera

Cançó de la Estrella

Lletres de J. Verdaguer i Tro

largament $\text{♩} = 52$

Cant

Piano *sempre lligat*

Aun bri-llant es-tà, li di-gué la
L'es-tre-lla-da nit, ne te-ge-lo-

ter-ra a flo-re-ta del cel, pó-sat en ma-ser-va
si-a en son camp flo-rit, a-rè la vol-èri-a

quant ven que s'hi pó-sa, ma pa-trià dit-xo-sa li diu ab a-
més ma pa-trià be-lla, sin a sa pen-ça-lla sem-prat mes a-

mor mor Es-tre-lla-ta ó Ro-sa tre-lla flor d'or Es-tre-lla-ta ó Ro-se-ta ó

1ª vegada *2^a*

Ro-sa que-dat en mon cor, tre-lla fes cel del meu cor

Dimin

Allegro

MINISTERIO
DE CULTURA

cementiri pera plorar y pregar sobre la tomba del seu espòs... Però, aont trobario? Interroga al guardià del cementiri, y aquest respon que no coneix al «senyor Mozart.» Y ningú sab guiar a la malhaurada, car els enterradors, gent de pas, són escampats pels quatre costats de la gran ciutat.

Quan, molt temps després, en 1859, se construí en el cementiri de Viena un monument funerari—expiatori!—a la memoria d'en Mozart, s'escullí'l lloc *probable* hont descansa lo que queda del gran home

ARTHUR COQUARD

Plana de concerts

S. Joan les Fonts.—Be pot dirshe que la festa de aquesta vila, es de les mes importants de aquesta comarca. La vinguda de les celebradas cobles. «Els Montgrins» de Torroella y «La Principal» de Perelada atraguen una genta da extraordinaria aplaudint las típicas y hermoses sardanes de 'n Rigau y Serra.

Cal fer remarcar tambe que la orquesta «Montgrins» se posá a bona altura ab els concerts que doná al Cafe Esteve Oriol y al saló Batchelli esent bona prova de aixó les peses executades quinas foren:

Fantasia Lohengrin: Wagner, Rienzi: Wagner: Polanesa (corda) Bertran.

Fantasia de Fiscorn: Valls, Boheme Puccini y L' Africana Meyerbeer.

Tots aquets concerts foren dirigits per son director 'n Pera Rigau qui fou objecte de seguidas ovacions com aixís mateix el professors de la orquesta.

Saló Gerió.—El pasat Diumenge día 7 doná son anunciat concert la «banda de guitarras y bandurrias» del «Orfeó Catalunya» de Cassá de la Selva.

Executaren obras de Gounod, Bolzoni, i altres que foren interpretadas ab una afinació molt pulcra y ab una justesa insuperable.

Aixís els ho demostrá el public que els hi dedicá al final forts aplaudiments.

Girona.—Atenment invitats pel mestre Mollera assistirem a una sesio íntima ahon las Senyoretas Martínez y Carrillo havian de executar varias obras a piano sol.

Moltes vegades havem parlat de las cualitats de la Senyoreta Martínez com a pianista y ho confirmá ab el ultim concert donat que executá ab justesa el concert de Mozart vencent ab molta naturalidad els pasatjes més difícils que aquesta obra contè.

Llástima que el piano ab que tocá no respongué ni poch ni molt a les sevas exigencias, mes ab tot y aixó vejerem en la pianista condicions per arriivar a ocupar un primer lloc entre els pianistas de nostra Ciudad.

Mol be tambe la Senyoreta Carrillo ab un estudi en sol major de Cerny que ab tot y sas dificultads, posá de relleu gran facilitad en el mecanisme.

Cada vegade se fan més interesants els concerts que dona el «Orfeó Gironí». Al últim donat hi cooperaren els distinguits mestres Vidal, Sobrequés y Rué que acompanyats pel mestre Melendres executaren obres de quartet de Beethoven, Montey y Ribera quinas volguerem als concertistas una gran ovació.

L' «Orfeó» cantá obres d'en Vives, Marraco, Pujol, Ruè, Melendres,

Plantada y Dalcrofc fentse mereixedor de forts aplaudiments. Son mestre, 'n Melendres, molt precís en la direcció.

Aixís mateix fou aplaudida la nena Carme Pinós desxeiple del mestre Melendres que tocá per primera volta en públic y ab tot y sa natural emoció, executá ab molta correcció una difícil pesa de concert.

Noves

Ha sigut contractada pera la festa major de St. Feliu de Guixols, la orquesta "La Principal" de la Bisbal. Dita orquesta donará a aquella població una sessió de sardanes exclusivament de 'n Garreta. Mol be per la orquesta de la Bisbal.

Al concurs de cobles ampurdanesas celebrat al Palau de Belles Arts el pasat 29 de Juny, obtingueren el primer premi "La Principal de Perelada" el segon «L' Art Gironí» el tercer "La Nova armonía" de la Bisbal y mencions honoríficas «La Principal» de Palafrugell y "Alianza" de la Escala.

Totes las cobles foren aplaudidas mereixen mencionar "L' Art Gironí" que fou objecte de una estrepitosa ovació despues de haber tocat la hermosa sardana "Ideal" de lliure elecció.

A totes les cobles llaurejadas, nostre felicitació.

Les orquestes «La Principal» de la Bisbal y «Mongrins» de Torroella no pogueren pendre part en el concurs de «cobles» per estar contratada a Canet de Mar y Tossa respectivament.

Ha pres posesió de son carrech de organista de Olot, nostre estimat amich Mosen Joseph M.ª Rufet.

Nostre enhorabona y no cal dir que els Olotins poden estar satisfets per tan bona adquisició.

La orquesta "Pep" de Figueras que tan acertadament dirixeis 'n Agustí Cervera, reparteix uns elegants carnets oferintse al public pera la próxima temporada de festes majors.

A son exten repartori de balls y sardanes hi figuran les ultimes obras del mestre Garreta.

Desitjem a la orquesta de 'n Cervera molts exits.

Se han publicat pera piano dos novas sardanas de 'n Joseph Serra tituladas «Suspirs del Cor» y «Saltirona» y la Goja de 'n Sancho Marraco. Son mol recomenables.

Se indica com a futur organista de la Bisbal a nostre estimat amich en Sebastiá Albert.

Celebrarem aixís siga al ensemps que els Bisbalenchs estaran de enhorabona per tenir entre ells a un musich de gran pervindre.

El quintet «Artístico Gerundense» donará els dies 25 y 26 varis concerts a las Planas y els dies 15, 16 y 17 de agost, á la Bisbal.

DALMÁU CARLES & COMP.—GERONA

Novetats Musicals de venda exclusiva de la casa Sobrequés & Reitg de Girona

PIANO SOL

	<i>Ptas.</i>	<i>Cts.</i>
OLIVA M.		
<i>Murmure</i> Wals-Boston	2	

METODOS PIANO (edició econòmica)

<i>Le Carapentier</i>	2	
<i>Concone</i> primer llibre	2	
segon llibre	2	

SARDANES

SANCHO MARRACO		
<i>La Goja</i>	2	

CASADEMONT C.		
<i>Recorts d' Ampurdá</i>	2	
<i>Alegroya</i> (premiada)	2	
<i>Tristoya</i> (popular)	2	

GARRETA J.		
<i>Zaira</i>	1	50

JUNCÀ A.		
<i>Colecció de Ballets Catalans</i>	2	50
<i>La Font d' en Pericot</i> (premiada)	2	

RIGAU P.		
<i>Bressol de Catalunya</i>	1	50
<i>L' Arch de S. Martí</i> (segona edició)	1	50

SERRA J,		
<i>Suspirs del Cor</i>	1	50
<i>Saltirona</i>	1	50
<i>Rosas Pálidas</i>	1	50
<i>Cercant l' Amor</i>	1	50
<i>Melangía</i>	2	
<i>Ideal</i> (premiada).	2	

MÚSICA SACRA

BOTTAZO L.	
Método teorich práctic per aprendre a tocar el Armonium y acompañar el Servey Diví	10

PEROSI L.	
Missa de Requiem a tres veus orquesta y orgue	7

BALLVE	
Missa a tres veus	4

IMPORTANT: Escullint sis obres diferents (a elecció) se farà, sobre 'ls preus marcats, el 15 per 100 de descompte.

ALTRE: La Música Sacra, está aprobada per la comisió diocesana.
Els pedidos, **SOBREQUÉS & REITG.—GIRONA**

Últimes Sardanes pera piano

PUBLICADES PER LA CASA

SOBREQUÉS & REITG--GIRONA

Grandiós exit d' en Cassiá Casademont

TRISTOYA

Sardana llarga pera piano.--Preu 2 pesetas

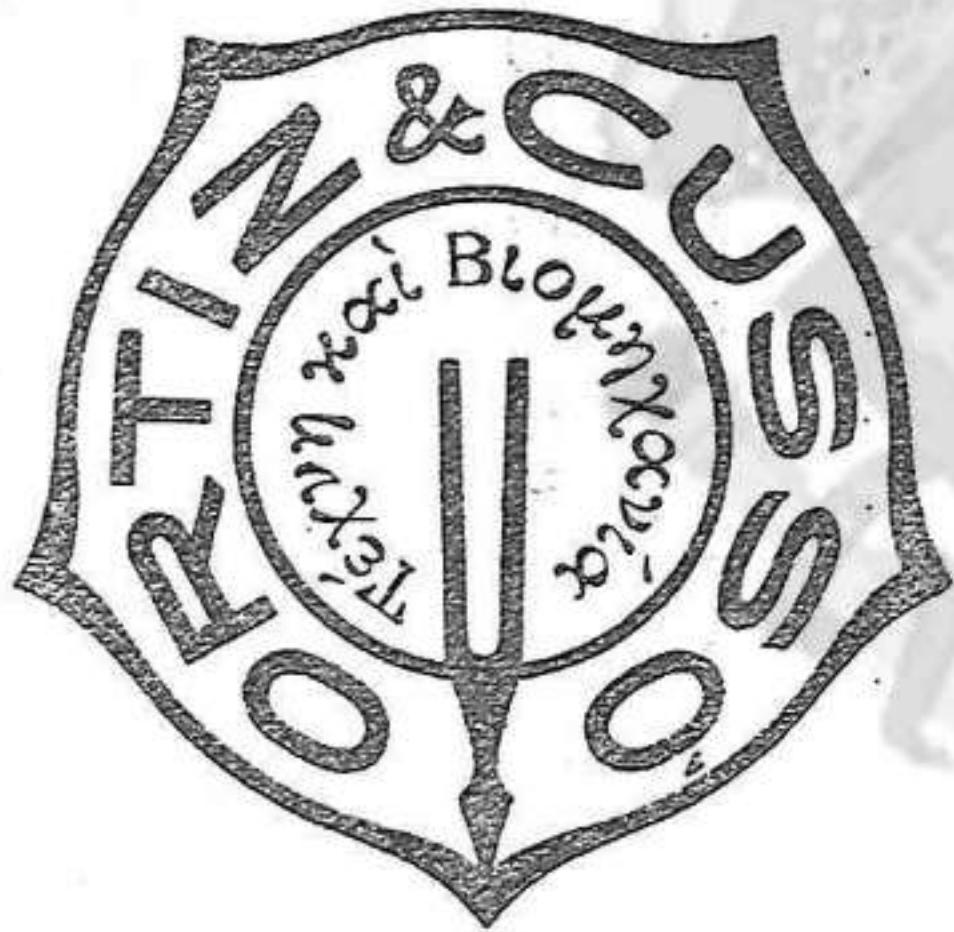
ACABA DE PUBLICARSE

2.ª edició.--L'ARCH DE SAN MARTI

d' en Pere Rigau.--Preu 1'50 pesetas.

Dipòsit: *Sobrequés & Reitg. - Girona*

De venta en tots els magatzems de música de Catalunya.

Pianos y Armoniums

Ortiz & Cussó

Recomenats per les eminencies pianístiques com Risler,
Malats, Granados, Marsahli, etc., etc.

Premiats á totes les exposicions y últimament á la de
MILÁN AMB EL GRAN PRIX

Fábrica y salons.--Ramalleras del 19 al 24--Barcelona

